

تحلیل رابطه‌ی هویت ملی و پابندی به فرهنگ شهروندی (مورد مطالعه کلانشهر شیراز)

* فرود قایدگیوی

E-mail: foroodgh@yahoo.com

** منصور حقیقتیان

E-mail: mansour_haghighatian@yahoo.com

*** شاپور بهیان

E-mail: sbehyan@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۹/۲۸

تاریخ دریافت: ۱۳۹۶/۸/۳۰

چکیده

یکی از ابعاد مهم شهروندی، فرهنگ شهروندی است. ایجاد، گسترش و تعمیق فرهنگ و اخلاقیات شهروندی می‌تواند گره‌گشای بسیاری از مسائل شهری و اجتماعی باشد که کشورهای در حال توسعه با آن مواجه‌اند. در این راستا هدف این پژوهش بررسی ارتباط هویت ملی و فرهنگ شهروندی است. در زمینه‌ی فرهنگ شهروندی، شش مؤلفه‌ی، مشارکت‌جویی، رفتارهای مدنی، عام‌گرایی، مسؤولیت‌پذیری، نوع‌دوستی، گرایش به پیروی از قانون، برای سنجش این مفهوم در نظر گرفته شد. روش پژوهش به شیوه‌ی پیمایشی طراحی شد. از شیوه‌ی نمونه‌گیری احتمالی متناسب با حجم و نمونه‌گیری تصادفی ساده استفاده شد، که در آن ۶۲۵ نفر از شهروندان بالای ۱۸ سال کلانشهر شیراز مشارکت داشتند. در این نوشتار به دنبال ارتباط بین هویت ملی و ابعاد آن، هویت اجتماعی، هویت سیاسی، هویت فرهنگی، هویت تاریخی، هویت زبانی، هویت جغرافیایی، هویت دینی، به‌عنوان متغیرهای مستقل و پابندی به فرهنگ شهروندی به‌عنوان متغیر وابسته پرداخته است. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که بین هویت ملی (۰/۴۷۹) و ابعاد آن هویت اجتماعی (۰/۴۰۹)، هویت سیاسی (۰/۴۰۸)، هویت فرهنگی (۰/۴۴۶)، هویت تاریخی (۰/۳۸۲)، هویت جغرافیایی (۰/۳۸۶)، هویت دینی (۰/۳۷۰) و هویت زبانی (۰/۲۵۷) با پابندی به فرهنگ شهروندی رابطه معنادار و مثبت و مستقیم وجود دارد.

کلید واژه‌ها: شهروندی فرهنگ شهروندی، هویت ملی، کلان شهر شیراز.

* دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی اقتصادی و توسعه دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان

** دانشیار جامعه‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دهقان، نویسنده‌ی مسؤول

*** استادیار جامعه‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مبارکه